

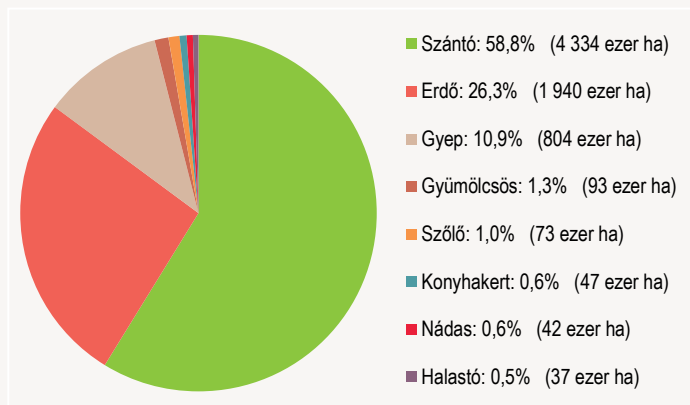
A fontosabb növények vetésterülete, 2017. június 1.

2017. június 1-jén az ország területének közel **80%-át** borító **termőterület** nagysága 7 millió 371 ezer hektár volt, kismértékben csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A termőterületnek **közel háromnegyede** (5,4 millió hektár) a szűkebb értelemben vett **mezőgazdasági terület**, amely a szántó, konyhakert, szőlő, gyümölcsös és gyepek művelési ágak között oszlik meg. A mezőgazdasági terület egy év alatt 3 ezer hektárral növekedett, ami főként a szántó és gyümölcsös művelési ágakban jelentkezett. A felhagyott konyhakertek és kiöregedett szőlőterületek helyét rétek és legelők vették át.

1. ábra

A termőterület megoszlása művelési áganként, 2017. június 1.

1. tábla

A mezőgazdasági terület használata, június 1.

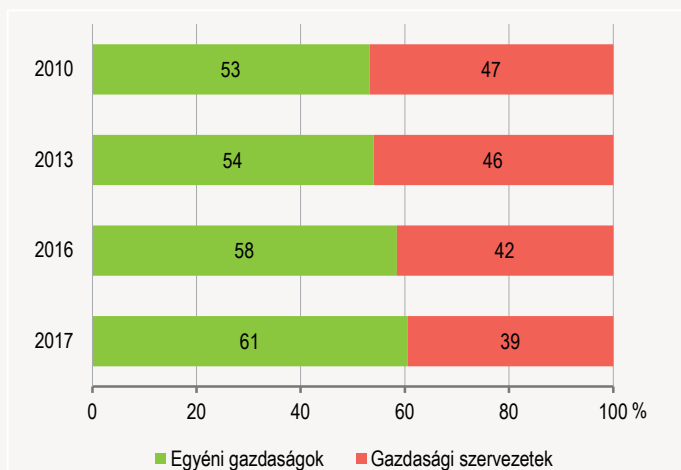
Megnevezés	2016	2017
Gazdaságra azonosítható terület	4 920	5 064
Ebből:		
gazdasági szervezet	1 946	1 908
egyéni gazdaság	2 974	3 156
Gazdaságra nem azonosítható terület	429	288
Mezőgazdasági terület összesen	5 349	5 352

2017-ben a gazdaságra azonosítható mezőgazdasági terület 62%-át (3 millió 156 ezer hektárt) **egyéni gazdaságok**, 38%-át (1 millió 908 ezer hektárt) **gazdasági szervezetek** művelték.

Folytatódott a korábbi években is megfigyelt átrendeződés a használt szántóterületet tekintve: a gazdasági szervezetek egyre kisebb szántóterületet használnak (2017-ben 1 millió 645 ezer hektárt), míg az egyéni gazdaságok művelése alatt álló területek 2 millió 527 ezer hektárra nőttek.

2. ábra

A gazdaságra azonosítható szántó területének megoszlása

2017 júniusában az ország területének 47%-át művelték **szántóként**, amely mintegy 2 ezer hektárral meghaladta az egy évvel korábbit. A zöldítés hatása továbbra is jelentős, közel harmadával nagyobb területet ugaroltattak, és több mint 13 ezer hektárral nagyobb területen vetettek szalastakarmányt 2016-hoz képest. A gabonafélék területe a durumbúza és a rozs kivételével jelentősen csökkent, a vetésforgóban inkább napraforgó, repce, szója és más ipari növények szerepeltek 2017-ben.

A hasznosított szántóterület 56%-án természetettek **gabonaféléket**. Folytatódott az előző évben már tapasztalt visszaesés, 2016-hoz képest idén 6,5%-kal kisebb területet foglalt el ez a növénycsoport. A 2,4 millió hektáros vetésterület két legjelentősebb növénye a kukorica (valamivel több mint 1 millió hektáros területtel), valamint az őszi búza (908 ezer hektáron vetve). Mindkét növény esetében hosszabb ideje tartó csökkenés tapasztalható, amit az ipari és takarmánynövények ellensúlyoznak a vetésforgóban.

A **búza** vetésterülete 2016-ról 2017-re 83 ezer hektárral csökkent. Bár egyes fajok jelentősége (mint a durumbúza vagy a tönkölybúza) az évtized elejéhez képest nagymértékben növekedett (2-3-szoros emelkedés), ez nem tudta ellensúlyozni a legjelentősebb búzafaj, az őszi búza területének 12%-os csökkenését.

A **rozs** vetésterülete az egy évvel korábbi jelentős csökkenést követően ismét nőtt, bár a közel 4%-kal nagyobb terület is csak 86%-a a 2011–2015. évek átlagának.

Őszi árpát 2011-től folyamatosan növekvő területen vetettek, azonban ez a tendencia 2017-ben megállt. Idén az előző évnek csak mintegy 85%-án (227,4 ezer hektáron) természetették, ez a 2011–2015. évek átlagának még mindig több mint 118%-a.

Ezzel párhuzamosan a **tavaszi árpa** vetésterülete tovább mérséklődött: 2017-ben az előző évnek mintegy 85%-át érte el, ami 7,6 ezer hektárral

kisebb vetésterületet jelent. Az őszi és a tavaszi árpa vetésterülete összesen 47,6 ezer hektárral csökkent 2016-hoz viszonyítva.

A **zab** területe is folyamatosan csökken, bár lassuló ütemben. Idén a 2011–2015. évek átlagterületének kevesebb mint 70%-án vetették.

A **triticales** vetésterülete 2011-től 2015-ig folyamatosan nőtt, 2016-tól ez a folyamat megtorpant, idén pedig a korábbi években tapasztalt értékeknek csak 80%-át érte el, mindössze 94,4 ezer hektáros területen vetették.

A **kukorica** vetésterülete jelentősen csökkent az utóbbi években a növény iránt mutatkozó alacsonyabb kereslet miatt. Idén ismét kisebb mértékű mérséklődés történt, 16 ezer hektárral szűkült a termőterülete, így a közel 1 millió hektáron vetett növény a 2011–2015. évek átlagához képest 238 ezer hektárral kisebb területet foglalt el a vetésforgóban.

A kiemelt **ipari és takarmánynövények összesített** vetésterülete az előző évhez képest ismét közel 10%-kal növekedett néhány jelentősebb növény miatt, ilyen a napraforgó, a repce, a cukorrépa, illetve a szója.

A **napraforgó** a kedvező terményárak miatt évről évre népszerűbb a gazdálkodók körében. Vetésterülete egy év alatt közel 72 ezer hektárral, a 2011–2015. évek átlagához viszonyítva 17%-kal bővült.

A **repce** területe az évtized eleji visszaesését követően 2016-ban ismét megközelítette a 2010. évi, idén pedig 41,5 ezer hektárral meghaladta. Területe 18%-kal nagyobb volt a tavalyinál, így a kukorica, a búza és a napraforgó után a negyedik legfontosabb szántóföldi növényünknek tekinthetjük.

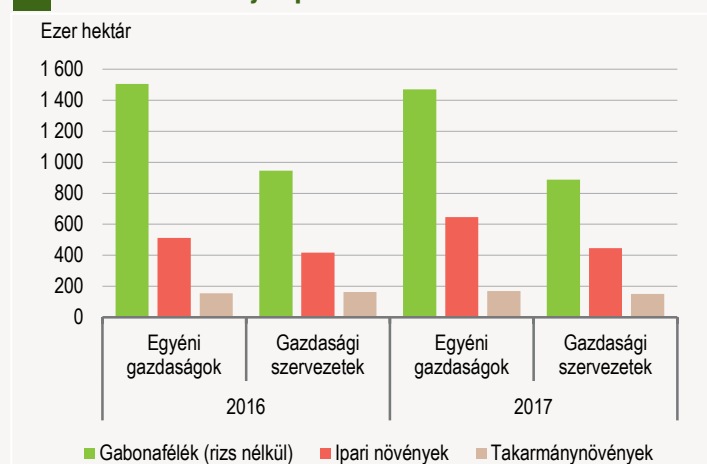
A **lucerna** – amely nitrogénmegkötő növényként a zöldítés egyik lehetséges módja – vetésterülete az előző évben tapasztalt nagymértékű bővülés után ismét növekedett (1,8%-kal). Zöldítésnek számít emellett a terület **ugaroltatása** is, aminek eredményeként a pihentetett területek nagysága

közel harmadával meghaladta a 2016. évi. Szintén jelentős mértékben, közel kétszeresére nőtt a vetésforgó részeként legeltetett vagy fűfélékkel vetett ideiglenes gyepek területe is.

A **burgonya** vetésterülete az előző évek közel 90%-át érte el, a folyamatos csökkenés miatt pedig az évtized eleji területnek már csak alig több mint kétharmadán vetik a növényt. **Cukorrépat** ezzel szemben évről évre nagyobb területen termesztettek, vetésterülete 2016-hoz képest 2,3 ezer hektárral nőtt, 14%-kal meghaladta a korábbi évek átlagát.

3. ábra

A fontosabb növénycsoportok vetésterülete

2. tábla

A fontosabb szántóföldi növények vetésterületének alakulása

Növények	2010	2011–2015 átlaga	2016	2017	A 2017. évi a	
					2011–2015 átlagának	2016. évi
					százalékában	
	hektár				százalékában	
Búza ^{a)}	1 065 648	1 060 468	1 052 651	969 265	91,4	92,1
ebből: durumbúza	15 711	14 313	30 154	33 575	234,6	111,3
tönkölybúza	2 973	5 239	13 932	9 421	179,8	67,6
őszi búza	1 035 316	1 027 259	992 641	908 327	88,4	91,5
Rozs	37 866	36 805	30 471	31 638	86,0	103,8
Őszi árpa	193 638	192 457	267 380	227 375	118,1	85,0
Tavaszi árpa	108 557	87 339	49 551	41 957	48,0	84,7
Zab	58 234	53 412	39 299	37 258	69,8	94,8
Triticale	125 249	117 951	118 001	94 361	80,0	80,0
Kukorica ^{b)}	1 160 652	1 238 095	1 016 336	1 000 105	80,8	98,4
Gabonafélék összesen^{c)}	2 771 900	2 809 107	2 592 124	2 423 574	86,3	93,5
Burgonya	22 823	21 273	16 589	14 686	69,0	88,5
Cukorrépa	14 521	16 341	16 325	18 632	114,0	114,1
Napraforgó	524 078	604 368	632 269	704 159	116,5	111,4
Repce	265 159	209 546	259 868	306 721	146,4	118,0
Silókukorica	74 121	86 985	78 052	63 328	72,8	81,1
Lucerna	135 649	135 854	195 988	199 554	146,9	101,8
Szója	36 391	48 397	60 702	77 270	159,7	127,3
Kiemelt ipari és takarmánynövények összesen	1 072 742	1 122 763	1 259 793	1 384 350	123,3	109,9
Szálatakarmányok (széna)	152 137	149 271	211 597	225 278	150,9	106,5
Ugar	133 731	99 863	138 742	183 282	183,5	132,1

a) Tönkölyvel, alakorral együtt.

b) Hibridvetőmag-területtel együtt.

c) Rizs nélkül.

Az egyéni gazdaságok és a gazdasági szervezetek más-más szántóföldi növények termelésére szakosodtak. A zöldségféléket és a burgonyát jellemzően az egyéni gazdaságokban termelik, valamint gabonaféléket is (2017-ben kétharmadával) nagyobb területen termesztenek, mint a gazdasági szervezetek. Az ipari növények vetésterülete eltérő arányban, de mindkét gazdaságcsoportban nőtt 2016-hoz képest. 2015-ben még hasonlóan alakult a termelés, de 2017-re már közel másfélszer nagyobb területen vetettek ipari növényt az egyéni gazdaságok. A takarmánynövények megoszlása ezzel ellentétben továbbra is kiegyenlítettnek tekinthető. Az egyéni gazdaságok esetében jelentősebb az átrendeződés az egyes növénycsoportok között. Míg a szervezetek körében csak az ipari növények vetésterülete nőtt részben a másik két növénycsoport rovására, addig az egyéni gazdaságoknál az ipari és a takarmánynövények vetésterülete is növekedett.

Zöldségféléket a tavalyival közel azonos, 89,5 ezer hektáros területen vetettek. A két fő növény, a **csemegekukorica** és a **zöldborsó** területe kismértékben csökkent. Előbbit közel ezer, utóbbit valamivel több mint 200 hektárral kisebb területen vetették 2016-hoz képest, amely főként a szervezetek körében jelentett változást.

3. tábla

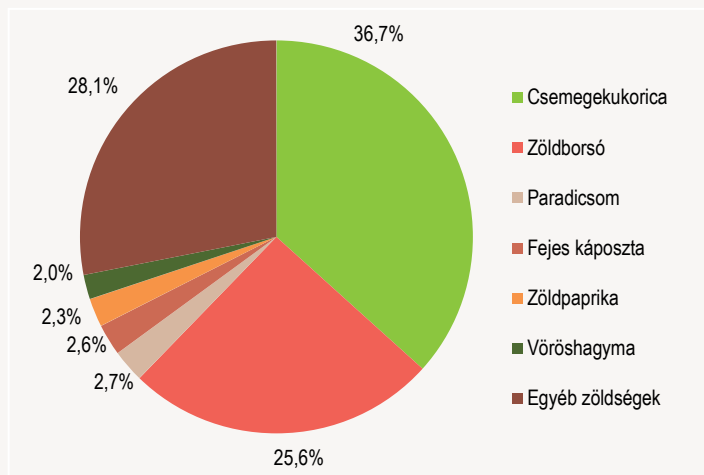
A fontosabb zöldségfélék vetésterületének alakulása

Zöldség	2010	2011–2015 átlaga	2016	2017	A 2017. évi a	
					2011–2015 átlagának	2016. évi
ezer hektár					százalékában	
Csemegekukorica	25,2	25	33,8	32,8	131,3	97,0
Zöldborsó	16,3	15,3	23,1	22,9	149,6	99,0
Görögdinnye	6,7	6,3	5,6	5,7	89,7	101,7
Paradicsom	1,9	1,8	1,9	2,4	134,0	124,1
Fejes káposzta	2,6	2,5	2,4	2,3	92,5	97,1
Zöldpaprika	1,8	2,1	2,3	2,1	100,0	92,3
Zöldbab	1,8	1,4	1,8	1,6	117,7	91,5
Sárgarépa	2,1	2,0	2,0	1,5	75,4	77,1

A görögdinnye, a fejes káposzta, a zöldpaprika, a zöldbab és a paradicsom vetésterületének a nagysága évről évre 10–20%-kal is ingadozott a stabil átlagos érték ellenére. 2017-ben csökkenés figyelhető meg a sárgarépa és a fejes káposzta esetében, míg paradicsomból idén 24%-kal többet vetettek, mint 2016-ban.

4. ábra

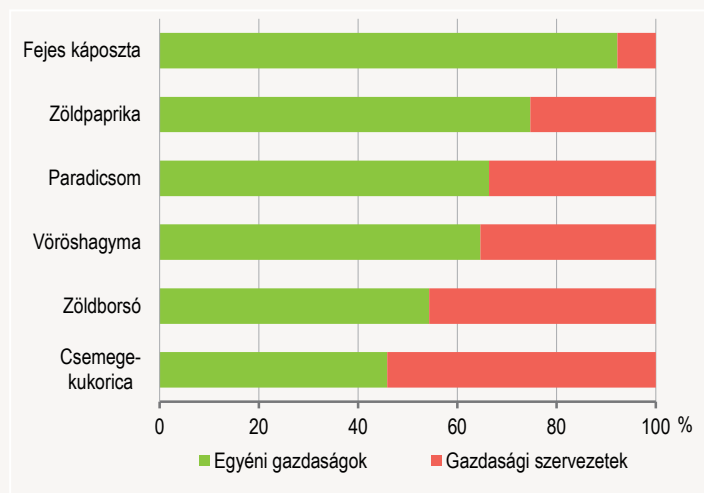
Az egyes zöldségfélék részaránya a zöldségek vetésterületéből, 2017. június 1.

A zöldségfélék közül a csemegekukorica és a zöldborsó termelése közel azonos arányban oszlott meg a gazdasági szervezetek és az egyéni gazdaságok között. Ez a két növény adja a zöldséget termelő szervezetek vetésterületének 76%-át, valamint a zöldségek összes területének 63%-át. A paradicsom, a fejes káposzta, a zöldpaprika és a vöröshagyma vetésterületének túlnyomó többségét viszont az egyéni gazdálkodók művelik.

5. ábra

A fontosabb zöldségfélék vetésterületének megoszlása, 2017. június 1.

További információk, adatok (linkek):

- [Táblázatok](#)
- [Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu
[Lépjön velünk kapcsolatba!](#)
 Telefon: (+36-1) 345-6789
www.ksh.hu